

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/156/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119322457
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6119322457.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom Mgr. Ingrid Steinsdorferovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú B. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom u navrhovateľov, v konaní zastúpená opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky I. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom H. H., C. XX a otca I. D., nar. 0. XX. XXXX, trvale bytom H. - F. H., Q. U. XX, toho času vo výkone ÚVVOTOS a VV Leopoldov, na návrh J. D., nar. XX. XX. XXXX a I. D., nar. XX. XX. XXXX, obaja trvale bytom H. - F. H., Q. U. XX, právne zastúpení Consilior Iuris s.r.o., so sídlom Bratislava, Radlinského 52, za účasti prokurátora, o zverenie maloletej do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, takto

rozhodol:

Súd maloletú B. D., nar. XX. XX. XXXX, z v e r u j e do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, J. D., nar. XX. XX. XXXX a I. D., nar. XX. XX. XXXX, ktorí sú povinní zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú a oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej B. D., nar. XX. XX. XXXX, výživným vo výške 40 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, počnúc dňom 23. 03. 2020.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej B. D., nar. XX. XX. XXXX, výživným vo výške 40 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, počnúc dňom 23. 03. 2020.

Zročné výživné za obdobie od 23. 03. 2020 do 01. 10. 2020 na maloletú B. D., nar. XX. XX. XXXX, vo výške XXX,XX Eur, súd otcovi p o v o ľ u j e splácať v 15 eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Zročné výživné za obdobie od 23. 03. 2020 do 01. 10. 2020 na maloletú B. D., nar. XX. XX. XXXX, vo výške 250,32 Eur, súd matke p o v o ľ u j e splácať v 15 eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd návrh vo zvyšku z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovatelia návrhom podaným dňa 09. 07. 2019 sa domáhali zverenia maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti s tým, že budú oprávnení, a to každý samostatne, zastupovať maloletú pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilá, spravovať jej majetok a používať v prospech maloletej výnosy z jej majetku, a rodičia budú povinní prispievať na výživu maloletej, každý sumou 150 eur mesačne, splatnú vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Svoj návrh stručne odôvodnili tým, že rodičia maloletej sú manželia, otec maloletej je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody, s predpokladaným výstupom v roku 2023. Matka maloletej bola podľa ich informácií odsúdená rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, v konaní 3To/79/2014 na trest odňatia slobody v trvaní 4 roky. Podľa ich informácií, matka maloletej dostala výzvu na nástup trestu. V prípade nástupu matky na výkon trestu odňatia slobody, pričom osobnú starostlivosť nebude môcť zabezpečiť ani otec maloletej, je v záujme maloletej, aby bola zverená do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Pre náhradnú osobnú starostlivosť spĺňajú všetky požiadavky kladené zákonom na ich osoby, maloletá ich dobre pozná a je na ich prítomnosť zvyknutá.

2. Otec maloletej v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 05. 09. 2019 uviedol, že nakoľko sa nachádza vo výkone trestu a jeho manželka má právoplatný rozsudok vo výmere 4 rokov si myslí, že by bolo najlepšie zveriť maloletú do starostlivosti jeho rodičov. Zároveň zdôraznil, že maloletá ich má veľmi rada, nakoľko tam vyrastala a môžu jej dať to najdôležitejšie, zázemie a lásku. Plne preto súhlasil s návrhom na zverenie maloletej do starostlivosti starých rodičov, a tiež súhlasil s výškou výživného v sume 150 eur.

3. Matka maloletej napriek výzve súdu nenastúpila na výkon trestu, v priebehu konania viackrát zmenila bydlisko. V súčasnosti je v pátraní. Súd preto pri doručovaní návrhu matke, postupoval podľa § 116 ods. 2 CSP a ďalšie písomnosti jej doručoval postupom podľa § 116 ods. 3 CSP.

4. Opatrovník maloletej v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 17. 09. 2019 doporučil návrh navrhovateľov zamietnuť ako nedôvodný z dôvodu, že matka nemá výzvu na výkon trestu, vie sa o maloletú s láskou riadne a zodpovedne postarať, vie maloletej zabezpečiť prostredie a milujúci domov. V priebehu konania opatrovník svoje stanovisko zmenil a v správe zo sociálneho zisťovania datovanej dňom 06. 08. 2020 doporučil návrhu navrhovateľov vyhovieť, t.j. maloletú zveriť do ich náhradnej osobnej starostlivosti, a zároveň rodičov zaviazal prispievať na výživu maloletej podľa ich možností, schopností a majetkových pomerov, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, počnúc dňom 23. 03. 2020. Svoje zmenené stanovisko odôvodnil tým, že dňa 17. 01. 2020 kontaktoval matku za účelom prešetrovania jej bytových podmienok, nakoľko matka nepreberala poštové zásielky a nereagovala na výzvy. Dňa 17. 01. 2020 sa nevedeli s matkou spojiť, na SMS správy matka nereagovala, kontaktovali preto aj prastarú matku maloletej, ktorá uviedla, že nemá vedomosť, na akej adrese matka a maloletá bývajú, matka maloletej im odmietla dať adresu pobytu. Dňa 17. 01. 2020 kontaktovali materskú škôlku maloletej, ktorá uviedla, že maloletá do materskej škôlky nedochádza. Dňa 24. 01. 2020 oslovili lekárku maloletej, ktorá im uviedla, že maloletá bola podľa nich v poriadku, naposledy ich videla v októbri 2019, nebola zanedbaná, bola čisto upravená, veselá, zhovorčivá. Dňa 27. 01. 2020 matka po opakovaných výzvach uviedla, že s maloletou sú v poriadku, má brigádu a stále býva na adrese Banská Bystrica, C. XX a neozývala sa z dôvodu, že nemala dobrý mobil. S matkou si dohodli sociálne šetrenie v domácnosti na deň 28. 01. 2020. Na uvedenej adrese sa v daný deň nikto nenachádzal, suseda im uviedla, že matka sa s maloletou odsťahovali. Na telefonické výzvy matka nereagovala a neudala novú adresu bydliska. Nájomca bytu dňa 07. 02. 2020 im uviedol, že matka s maloletou odišli z bytu, nevyplatili mu zameškané nájomné a neozýva sa mu ani na telefonáty a nereaguje na jeho výzvy. Dňa 29. 01. 2020 prastará matka maloletej, u ktorej matka predtým bývala spoločne s maloletou uviedla, že maloletá s matkou sú v poriadku, nakoľko si k nej matka maloletej chodievala pre poštu, ale nevedela uviesť jej novú adresu. Matka na telefonické výzvy nereagovala, ani ich inak nekontaktovala. Dňa 10. 02. 2020 sa skontaktovali s prastarou matkou maloletej, ktorá uviedla, že matka maloletú doviedla k nej domov pred dvomi týždňami s tým, že nemajú kde bývať. Týždeň maloletá bývala s prastarou matkou, a potom sa spojili so starými rodičmi, s ktorými majú dobrý vzťah a požiadali ich, aby si maloletú vzali k sebe, nakoľko ona starostlivosť o maloletú nezvládne z dôvodu jej vysokého veku a zdravotného stavu. Dňa 23. 03. 2020 kontaktovali prastarú matku maloletej, ktorá potvrdila, že maloletá sa aktuálne nachádza v Bratislave u starých rodičov zo strany otca, odišla tam so súhlasom matky. O matke maloletej nemajú žiadne aktuálne informácie. Z dôvodu, že s matkou sa im od januára 2020 nepodarilo spojiť, jej vyjadrenie k návrhu nemajú k dispozícii. V domácnosti navrhovateľov bolo vykonané sociálne šetrenie, z ktorého vyplynulo, že majú vytvorené vhodné a bezpečné podmienky pre starostlivosť o maloletú, ktorá je u

nich spokojná. Maloletá od septembra 2020 nastúpi do materskej škôlky. V starostlivosti navrhovateľov sa nenašli žiadne pochybenia. Opatrovník k správe zo sociálneho šetrenia pripojil správu o šetrení v domácnosti starých rodičov, ktorá potvrdzuje ním uvádzané skutočnosti.

5. Právny zástupca navrhovateľov na pojednávaní v celom rozsahu zotrval na podanom návrhu, a zároveň ospravedlnil neprítomnosť navrhovateľa na pojednávaní a súhlasil s tým, aby súd konal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa.

6. Navrhovateľka (stará matka maloletej zo strany otca) na pojednávaní uviedla, že od polovice marca 2020 spolu s manželom zabezpečujú starostlivosť o maloletú, ktorú zvládajú. Pre maloletú si boli pri prastarej matke zo strany matky, kde matka prítomná nebola. Maloletá ako je u nich, od septembra 2020, nastúpila do materskej škôlky, v ktorej sa dobre adaptovala. Rodičia maloletej v ich domácnosti bývali 5 rokov, keď mala maloletá dva roky, odišli z ich domácnosti. Vtedy s maloletou boli v kontakte, matka im maloletú dávala na 5 dní počas týždňa, na víkendy si maloletú brávala. Pre výchovu maloletej majú vytvorené vhodné bytové podmienky, bývajú vo veľkom rodinnom dome so záhradou a dvorom. Maloletá v ich domácnosti má vlastnú izbu, ktorá je zariadená. Maloletá ju oslovuje babka a manžela dedko. Pokiaľ od niekam idú, maloletá ich domácnosť označuje slovom „domov“. Medzi ňou a maloletou je vytvorená citová väzba. Maloletá sa dožaduje pohladkania, postfískania. Stále sa ma pýta, či ju ľúbi. Navrhovateľka ďalej vo výsluchu uviedla, že pozná povahu maloletej, ktorá je trochu tvrdohlavá, jej obľúbeným jedlom je ryža s mäsom, zemiaky, zeleninové polievky, obľúbenou hračkou je Play Dough - zubár, obľúbenou činnosťou je pomáhanie pri zvieratkách, napríklad zbiera vajíčka, kŕmi koníka. Maloletá má už u nich pediatra, taktiež zubára. Odkedy je maloletá u nich, jedenkrát bola chorá, týždeň bola hospitalizovaná na infekčnom oddelení. Maloletá má 6 rokov, navštevuje materskú škôlku, do ktorej sa mesačne uhrádza stravné 35 eur, ročný poplatok ZRŠ 20 eur. V rámci materskej škôlky, mimo materskej škôlky maloletá nemá žiadne krúžky. Mesačné výdavky na stravovanie maloletej v domácnosti sú vo výške 100 eur. Na oblečenie, obuv maloletej mesačne minú 100 eur a na jej drogériu 20 eur. Spolu s manželom bývajú v rodinnom dome, kde mesačné výdavky na bývanie sú vo výške 20 eur. Odkedy je maloletá u nich, matka na jej výživu žiadnym spôsobom neprispela, od otca chodí okolo 40 eur. Vo vzťahu k svojej osobe uviedla, že je bezúhonná, má plnú spôsobilosť na právne úkony, v mieste bydliska má dobrú povesť, nemá s nikým problémy, exekúcie na ňu sa nevedú. Na maloletú nepoberá žiadne dávky.

7. Opatrovník na pojednávaní vo výsluchu uviedol, že sociálnym zisťovaním nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti o maloletú zo strany navrhovateľov. Navrhovatelia majú vo svojej domácnosti vytvorené vhodné a bezpečné podmienky pre výchovu, výživu maloletej, maloletá má u nich k dispozícii aj škôlku, základnú školu, aj pediatra. Prostredie navrhovateľov, v ktorom aktuálne maloletá žije, maloletá pozná, neodmieta ich, má ich rada a rada s nimi trávi čas a je u nich spokojná. Navrhovatelia sa o maloletú starali aj v minulosti, prostredie domácnosti teda maloletá osobne pozná a zvykla si naň bezproblémovo. Otec maloletej súhlasil so zverením do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, vyjadrenie matky nemajú k dispozícii, nakoľko sa zdržiava na neznámom mieste, na ich telefonáty nereaguje. Od vyjadrenia prastarej matky maloletej zo strany matky sa dozvedeli, že matka súhlasila so zverením maloletej do starostlivosti navrhovateľov. Nakoľko obidvaja rodičia toho času nemôžu vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú z toho dôvodu, že otec je vo výkone trestu a matka nie je k dispozícii, je dôležité, aby maloletá mala zabezpečenú riadnu výchovu a výživu a mala vytvorené podmienky pre svoj ďalší vhodný fyzický a duševný, emocionálny rast teraz, i do budúcnosti. Z týchto dôvodov odporúčal súdu, aby vyhovel návrhu navrhovateľov na náhradnú osobnú starostlivosť, nakoľko je v záujme maloletej a v jej prospech. Rodičom maloletej doporučil určiť výživné primerane ich možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, a to od vykonateľnosti uznesenia o neodkladnom opatrení o zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, t.j. odo dňa 23. 03. 2020.

8. Dňa 26. 08. 2019 do konania podľa § 13 ods. 1 CMP, vstúpil prokurátor, ktorý uviedol, že vzhľadom k tomu, že rodičia toho času sa o maloletú nedokážu postarať, nedokážu jej zabezpečiť vhodné bytové, ako aj finančné podmienky, nakoľko otec je toho času v ústave na výkon trestu odňatia slobody a matka sa nachádza na neznámom mieste, považuje návrh navrhovateľov za dôvodne podaný. Rovnako z vykonaného dokazovania vyplynulo, že navrhovatelia, ktorí sú starými rodičmi maloletej, majú k nej pozitívny, blízky vzťah, dokážu sa o ňu postarať, zabezpečiť jej potreby, majú vhodné bytové, ako aj finančné podmienky, navyše sa už od marca 2020 nepretržite starajú o maloletú, v starostlivosti neboli

zaznamenané nejaké nedostatky, otec súhlasí s podaným návrhom, odporúča súdu návrhu vyhovieť a zveriť maloletú starým rodičom do náhradnej osobnej starostlivosti.

9. Otec prostredníctvom dožiadaného súdu bol dňa 21. 08. 2020 vypočutý v Ústave pre výkon trestu odňatia slobody a výkon väzby Leopoldov, a vo výsluchu uviedol, že s návrhom súhlasí, nemá voči nemu žiadne výhrady. Navrhovatelia maloletú poznajú, prvé dva roky s maloletou u nich žili, maloletá má u nich zázemie. Medzi navrhovateľmi a maloletou je citová väzba, navrhovatelia majú vytvorené vhodné bytové podmienky pre výchovu maloletej, poznajú jej povahu, potreby, zdravotný stav. Z platu dáva uhrádzať výživné približne 44 eur, s maloletou si telefonujú dva, trikrát do týždňa, posielajú si korešpondenciu, sú v kontakte. Vo výkone trestu odňatia slobody je od 22. 11. 2016 do 18. 06. 2021. V súčasnosti je zaradený do pracovnej skupiny s príjmom približne 70 eur.

10. Z potvrdenia o zdravotnom stave navrhovateľov vyplýva, že po psychickej a fyzickej stránke sú spôsobilí na starostlivosť o maloletú.

11. Z výpisu z registra trestov navrhovateľov vyplýva, že sú bezúhonní.

12. Z potvrdenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov vyplýva, že otec bol pracovne zaradený od 17. 01. 2017 do 24. 04. 2018, od 17. 01. 2019 do 28. 01. 2019, v súčasnosti je pracovne zaradený od 05. 08. 2019. Otec za rok 2019 dosiahol celkový čistý mesačný príjem vo výške 791,10 Eur, a za prvý polrok roku 2020 celkovo vo výške 810,32 Eur.

13. Matka podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, nie je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, nepoberá žiadne štátne sociálne dávky. Podľa oznámenia sociálnej poisťovne, nie je poberateľkou podpory v nezamestnanosti. Matka maloletej bola naposledy zamestnaná v obchodnej spoločnosti TBB, a. s. ako upratovačka od 28. 11. 2018 do 20. 02. 2019 a od 15. 03. 2019 do 30. 06. 2019. Podľa vyjadrenia zamestnávateľa, jej pracovná morálka bola nízka a nadriadený s jej prácou nebol spokojný. Matka pri plne odpracovanom mesiaci dosahovala čistý mesačný príjem vo výške 196,93 Eur.

14. Z opatrovaneckého spisu maloletej vyplýva, že vo veci starostlivosti o maloletú doposiaľ nebolo rozhodované. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 32P/156/2019-113 zo dňa 23. 03. 2020, súd maloletú dočasne odovzdal do starostlivosti navrhovateľov z dôvodu, že maloletá je v súčasnosti v ich starostlivosti, maloletú im matka odovzdala.

15. Podľa § 45 Zákona o rodine,

1) Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

(2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

(3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

(4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o

mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

(5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

(6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

(7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

(8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

(9) Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

16. Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

17. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Náhradná osobná starostlivosť ako jedna z foriem náhradnej starostlivosti prichádza do úvahy v prípadoch, kedy rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa, pretože maloleté dieťa má právo na výchovu a starostlivosť zo strany svojich rodičov a vyrastať v prirodzenom rodinnom prostredí. V prípade, že to nie je možné, má maloleté dieťa právo vyrastať v čo najprirodzenejšom rodinnom prostredí, ktoré mu môže zabezpečiť práve náhradná osobná starostlivosť. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že maloletá pochádza z manželstva svojich rodičov. Otec maloletej je odo dňa 22. 11. 2016 vo výkone trestu odňatia slobody. Z tohto objektívneho dôvodu nemôže zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú. Matka maloletej sa v súčasnosti nachádza na

neznámom mieste, je v pátraní, má nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody. Matka maloletú dobrovoľne ponechala v domácnosti prastarej matky zo svojej strany, od ktorej si navrhovatelia maloletú v polovicike marca 2020 prevzali a od tohto obdobia zabezpečujú starostlivosť o maloletú. Z uvedeného tak vyplýva, že otec nemôže zabezpečovať starostlivosť o maloletú a matka starostlivosť o maloletú nezabezpečuje. Súd preto návrh navrhovateľov považoval za dôvodne podaný. Následne súd skúmal, či zverenie maloletej do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov je v záujme maloletej, a či navrhovatelia spĺňajú zákonom stanovené predpoklady. Z výsluchu navrhovateľky a otca vyplynulo, že maloletá navrhovateľov, svojich starých rodičov zo strany otca pozná, má k nim vzťah, dožaduje sa z ich strany pohľadkania, postískania, dotazuje sa, či ju ľúbia. Maloletá domácnosť navrhovateľov pozná, označuje ju za svoj domov. Sociálnym šetrením bolo zistené, že navrhovatelia majú vytvorené vhodné bytové podmienky pre výchovu maloletej. V rámci sociálneho šetrenia neboli zistené žiadne nedostatky ohľadom starostlivosti navrhovateľov o maloletú. Navrhovatelia zabezpečili nástup maloletej v septembri 2020 do materskej škôlky, ako aj zdravotnú starostlivosť u pediatra, zubára. Otec maloletej navrhovateľom pri starostlivosti o maloletú dôveruje. Navrhovatelia spĺňajú všetky zákonom stanovené predpoklady pre zverenie maloletej do svojej starostlivosti, nakoľko žijú usporiadaným spôsobom života, a sú bezúhonní, majú plnú spôsobilosť na právne úkony. Súd vzhľadom na takto zistený skutkový stav, s prihliadnutím na stanovisko otca, opatrovníka, návrhu navrhovateľov vyhovel a maloletú zveril do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Súd s poukazom na ustanovenie § 45 ods. 4, druhá veta Zákona o rodine, vymedzil rozsah práv a povinností navrhovateľov k maloletej tak, že sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach a v zmysle § 45 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine, sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že rodičia maloletej doposiaľ majú rodičovské práva k maloletej, v zmysle § 28 ods. 1 Zákona o rodine. Svojich rodičovských práv neboli pozbavení, obmedzení, nemajú ich pozastavené. Súd preto nemohol vyhovieť návrhu navrhovateľov v časti ich oprávnenia, povinnosti vo vzťahu k maloletej podľa ich návrhu, a preto v tejto časti ich návrh zamietol ako nedôvodný.

20. Zverením maloletej do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, nezaniká rodičom ich zákonná vyživovacia povinnosť. Pri určovaní výšky výživného povinnému, t.j. rodičom, súd vychádza z kritérií uvedených v ustanovení § 75 ods. 1 prvá veta zákona o rodine, t.j. veku, odôvodnených potrieb maloletej ako oprávnenej, a možností, schopností, majetkových pomerov povinného, t.j. rodičov.

21. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že maloletá má 6 rokov, navštevuje materskú škôlku, do ktorej sa uhrádza stravné 35 eur a ročný poplatok ZRŠ 20 eur. Maloletá nemá žiadnu platenú záujmovú činnosť, s jej zdravotným stavom zvýšené výdavky nie sú. Navrhovatelia tak majú inak bežné výdavky spojené so zabezpečením osobných potrieb maloletej. Otec maloletej je vo výkone trestu odňatia slobody, má tak obmedzenejšiu možnosť zabezpečiť si príjem primeraný svojim možnostiam, schopnostiam, majetkovým pomerom v zmysle kritérií, ktorými sú jeho vek, zdravotný stav, prax, skúsenosti. Otec maloletej vo výkone trestu odňatia slobody, je zaradený do pracovnej skupiny, pričom za rok 2019 celkovo dosiahol čistý ročný príjem vo výške 791,10 Eur a za prvý polrok roka 2020 celkový čistý príjem vo výške 810,32 Eur. Z takéhoto príjmu nie je v možnostiach a schopnostiach otca uhrádzať výživné vo výške 150 eur, a preto návrhu navrhovateľov v časti určenia výživného otcovi v sume 150 eur nevyhovel a určil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 40 eur. Keďže súd v tejto časti návrhu navrhovateľov nevyhovel, ich návrh vo zvyšku zamietol.

22. Matka maloletej v súčasnosti je na neznámom mieste, je v pátraní. Podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, matka nepoberá žiadne štátne sociálne dávky, nie je evidovaná, podľa oznámenia sociálnej poisťovne nie je poberateľkou dávky v nezamestnanosti. Matka maloletej v minulosti bola zamestnaná, pričom pri plne odpracovanom mesiaci dosahovala príjem vo výške 196,93 Eur. Súd preto dospel k záveru, že je v možnostiach a schopnostiach matky dosahovať takýto príjem, a preto rovnako ako otca, aj matku zaviazal prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 40 eur. Navrhovatelia žiadali matku zaviazat' prispievať na výživu maloletej sumou 150 eur. Keďže súd v tejto časti návrhu navrhovateľov nevyhovel, ich návrh vo zvyšku zamietol ako nedôvodný. Súd pri určovaní výšky výživného rodičom, zohľadnil právo maloletej podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov tak, ako predpokladá ustanovenie § 62 ods. 2, posledná veta Zákona o rodine, a tiež právo výživným spolu s rodinnými prídavkami mať zachované životné minimum, na ktoré má zásadne právo.

23. Keďže Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 32P/156/2019-113 zo dňa 23. 03. 2020, vykonateľným dňom 22. 03. 2020, maloletú dočasne odovzdal do starostlivosti navrhovateľov, počiatok

vyživovacej povinnosti rodičov na maloletú určil dňom vykonateľnosti neodkladného opatrenia, odkedy si rodičia neplnili vyživovaciu povinnosť na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. V zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia, súd uložil rodičom povinnosť prispievať na výživu maloletej na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava.

24. Rodičom, každému zvlášť, za obdobie od vykonateľnosti neodkladného opatrenia, t.j. od 23. 03. 2020 do 01. 10. 2020 (t.j. rozhodnutia vo veci samej) vzniklo zročné výživné vo výške 250,32 Eur (6 mesiacov x 40 eur plus pomerná časť za mesiac marec 2020 vo výške 10,32 Eur, t.j. 40 eur / 31 dní v mesiaci, čo je 1, 29 Eur na 1 deň x 8 dní), ktoré rodičom, každému zvlášť, povolil splácať v 15 eur mesačných splátkach. Pri určovaní výšky splátok súd zohľadnil dobu splatnosti zročného výživného, jeho výšku, ako aj preukázaný príjem otca a potencionálny príjem matky.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

: Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné písomné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. v znení neskorších predpisov (Exekučný poriadok).